

Uudenmaan jätelautakunnan jätetaksa ja jätehuoltomääräykset

Tiivistelmä lausunnoista ja mielipiteistä sekä vastaus niihin

Lausunnot

1. **Raaseporin tekninen lautakunta** on lausunnossaan todennut, että sillä ei ole lausuttavaa jätetaksan ja jätehuoltomääräysten muutoksista.
2. **Porvoon ympäristönsuojelupäällikkö** on lausunnossaan moittinut lyhyttä lausuntoaikaa.

Vastaus

Jätehuoltoviranomainen varasi mielipiteiden esittämiselle ja lausuntojen antamiselle hallintolain 41 §:n mukaisesti 30 päivää. Mahdollisuuksien mukaan jätehuoltoviranomainen myönsi lisää aikaa lausunnon antamiselle. Porvoon ympäristönsuojeluviranomainen pyysi lisää aikaa 2.2.2023 asti, jota ei voitu myöntää, sillä jätelautakunnan kokous pidetään 8.2.2023 ja esityslistan tulee olla valmis 1.2.2023.

Porvoon kaupungilla on kuitenkin ollut mahdollisuus vaikuttaa asian käsittelyyn. Taksamuutokset käsiteltiin ensin kunnallisen jäteyhtiön Rosk'n Roll Oy Ab:n hallituksessa, joka valmisteli taksaesitystä jätelautakunnalle. Porvoon kaupungin edustaja jäteyhtiön hallituksessa toimii hallituksenpuheenjohtajana, ja hän on ollut tiiviisti mukana valmisteluprosessissa. Jätehuoltoviranomainen sai jäteyhtiön hallituksen esitys perjantaina 25.11.2022, jonka jälkeen jätehuoltoviranomainen valmisteli sekä asian esittelyä jätelautakunnalle että kuulutusta liitteineen mahdollisimman pikaisesti. Asia esitettiin jätelautakunnalle jätelautakunnan kokouksessa 14.12.2022. Kuulutus- ja lausuntoaika alkoi heti seuraavana päivänä 15.12.2023. Asialla on kiire, sillä taksan maksujen hinnat on jäteyhtiön hallituksessa laskettu sen mukaan, että taksa tulee voimaan 1.3.2023. Jotta taksa voi astua voimaan 1.3.2023, jätelautakunnan on hyväksyttävä se viimeistään helmikuun puolivälissä ja ennen sitä jätelautakunnalle on annettava mahdollisuus tutustua koko aineistoon, mukaan lukien asiassa esitettyihin mielipiteisiin ja lausuntoihin. Mikäli päätöksenteko myöhästyy, hintamuutokset eivät voi tulla voimaan esitetyn mukaisesti 1.3.2023. Hintojen korotusten on oltava vielä suuremmat, mikäli taksa tulee voimaan vasta myöhemmin.

3. **Inkoon kunnanhallitus** on lausunnossaan pitänyt jätemaksuihin esitettyjä korotuksia kohtuullisina ottaen huomioon, että ehdotetut maksut ovat matalat suhteessa muihin asumiskustannuksiin sekä palvelun tuomaan hyötyyn. Lisäksi lausunnon antaja on antanut palautetta taksasta, jätehuollon järjestämisestä ja neuvonnasta.

Vastaus

Taksasta annettu palaute otetaan mahdollisuuksien mukaan huomioon tulevaisuudessa. Palaute jätehuollon järjestämisestä ja neuvonnasta koskee operatiivista toimintaa ja välitetään jäteyhtiölle.

4. **Askolan kunnanhallitus** on lausunnossaan todennut, että sillä ei ole lausuttavaa jätehuoltomääräysten muutoksista. Lisäksi lausunnon antaja on huomauttanut, että jätemaksuja tulisi myös tarkistella tulevaisuudessa alaspäin, mikäli mm. kustannusten nousun perusteena olleet energiakustannukset laskevat.

Vastaus

Lausunnossa huomautettua otetaan huomioon tulevaisuudessa.

5. **Raaseporin kaupunginhallitus** on lausunnossaan todennut, että sillä ei ole lausuttavaa jäte-taksan ja jätehuoltomääräysten muutoksista.

6. **Lohjan kaupunkikehityslautakunnan lupajaosto** on lausunnossaan todennut, että sillä ei ole huomautettavaa jätehuoltomääräyksiin esitettyihin muutoksiin.

7. **Vihdin ympäristölautakunta** on lausunnossaan katsonut, että jätetaksan suunniteltujen mak-sujen korotusten melko suurista suhteellisista nousuista huolimatta, ne eivät eurotasolla muodostu kovin suuriksi. Lausunnon antaja on kysynyt, voidaanko kiinteistöillä, joilla on enemmän kuin kaksi huoneistoa ja siten biojätteen erilliskeräys, vaihtoehtoisesti kompostoida. Lisäksi lausunnon antaja on todennut, että 12 §:ään lisättäväksi ehdotettu momentti voisi olla kielellisesti selkeämpi. Lopuksi lausunnon antaja on kysynyt, muistutetaanko kompostointi-ilmoituksen tehneitä heidän velvollisuu-destansa uusia ilmoituksensa viiden vuoden kuluttua.

Vastaus

Biojätteen erilliskeräysvelvollisuus ei koske kiinteistöjä, joilla syntyvä biojäte kompostoidaan jäte-huoltomääräysten 14 §:n mukaisesti huoneistojen lukumäärästä riippumatta. Suunnitelmissa on, että kompostointi-ilmoituksen tehneitä muistutetaan viiden vuoden kuluttua, vaikka käytäntö ei ole vielä selvä. Muuta lausunnossa esitettyä on huomioitu jätehuoltomääräyksissä.

Mielipiteet

1. AA (Sipoo) on mielipiteessään todennut, että biojätteen erilliskeräykselle ei ole lainmukaista pe-rustetta Sipoon taajamien osalta niiden ollessa alle 10 000 asukkaan taajamia. Mahdollinen keräys tulee perustua vapaaehtoisuuteen.

Vastaus

Luonnoksissa ei esitetä muutosta biojätteen erilliskeräysvelvollisuuden piirien aluerajauksiin. Huhti-kuussa 2022 hyväksytyjen jätehuoltomääräysten mukaan Nikkilän ja Söderkullan taajamat kuuluvat niihin taajamiin, joissa biojätteen erilliskeräysvelvollisuus koskee jokaista kiinteistöä, siirtymäajan jälkeen. Nikkilä kuuluu Helsingin keskustaajamaan, joten Nikkilässä biojätteen erilliskeräysvelvolli-suus tulee voimaan suoraan jäteasetuksen (17 §) nojalla. Jätelain (91 §) nojalla jätehuoltoviran-omaisella on oikeus asettaa jäteasetusta laajempia määräyksiä erilliskeräysvelvollisuudesta. Söder-kulla on yksi alueen suurimmista taajamista ja jäteyhtiön selvityksen mukaan biojätteen erilliske-räysvelvollisuuden määräämisellä Söderkullan taajaman kiinteistöille on suuri merkitys biojätteen kierrätysosuuteen Uudenmaan jätelautakunnan alueella ja siten jätelain etusijajärjestyksen toteut-tamiseen.

2. BB (Loviisa) on ruotsinkielisessä mielipiteessään esittänyt, että jätehuoltomääräysten (17 §) vaa-timus siitä, että tuulettuvan biojäteastian tulee olla jäteyhtiön kiinteistölle toimittama ja tehdasval-misteinen, tulee poistaa. Lisäksi hän on ehdottanut muutosta jätehuoltomääräysten 28 §:ään.

Vastaus / Svar

Tuulettuvan biojäteastian tulee täyttää tietyt vaatimukset, jotta astian tyhjentäminen jäteautoon onnistuu eikä jäteastian käytöstä aiheutuu haju- tai muuta haittaa ympäristölle. Markkinoilla on tällä hetkellä sekä hyviä että huonoja tuulettuvia biojäteastioita. Koska huonosta tuulettuvasta biojäteastiasta aiheutuu haittaa sekä käyttäjälle että tyhjentäjälle, jätehuoltoviranomainen haluaa varmistaa, että alueella on käytössä vain hyviä ja toimivia tuulettuvia biojäteastioita. Koska tuulettuvan biojäteastian tyhjennysväli voi olla jopa neljä viikkoa, riskit ympäristöhaitoille ovat tavallista suuremmat.

Jätehuoltoviranomainen pitää jätehuoltomääräysten 28 §:ää selkeänä ja riittävän tarkkana. Palaute kuormaamisesta ohjataan jäteyhtiölle ja jätehuoltoviranomainen seuraa tilannetta.

Ett ventilerat bioavfallskärl ska uppfylla vissa krav för att dess tömning i avfallsbilen ska lyckas och för att användningen av det inte ska förorsaka lukt- eller andra olägenheter för miljön. För tillfället finns det på marknaden både bra och dåliga ventilerade bioavfallskärl. Eftersom dåliga ventilerade bioavfallskärl förorsakar olägenheter både för användaren och för den som tömmer kärlet, vill avfallshanteringsmyndigheten försäkra att enbart bra och fungerande ventilerade bioavfallskärl är i bruk på området. Eftersom ett ventilerat bioavfallskärl kan tömmas med upp till fyra veckors intervall, är risken för miljöolägenheter större.

Enligt avfallshanteringsmyndigheten är 28 § tydlig och tillräckligt specifik. Kritiken om lastningen vidarebefordras till avfallsbolaget och avfallshanteringsmyndigheten följer upp situationen.

3. CC (Sipoo) on mielipiteessään pitänyt maksuihin ehdotetut korotukset isoina. Hän on ehdottanut, että maksut pysyisivät ennallaan kimppa-astian käyttäjille. Myös jäteasemalle viedyn jätteen maksun pitäisi pysyä ennalleen. Jättemaksuilla pitäisi saada sekajätteen määrää vähenemään. Niiden, jotka toimillaan vähentävät seka- ja biojätteen määrää, jätehuolto pitäisi olla edullinen.

Vastaus

Käyttämällä yhteistä jäteastiaa, ns. kimppa-astiaa, ja kierrättämällä kierrätyskelpoiset jätteet, jokainen voi itse vaikuttaa omiin jättemaksuihin muun muassa pidentämällä sekajäteastian tyhjennysväliä. Kaikilla on tämä sama mahdollisuus. Jätehuoltoviranomainen ei pidä tasapuolisena maksujen korotusten kohdistamista vaan tietyille kotitalouksille tai maksuille.

4. DD (Porvoo) on mielipiteessään todennut, että jättemaksuja ei pitäisi nostaa, vaan turhat ajot pitäisi jättää pois. Omakotitalon sekajäteastian tyhjennysvälin tulisi olla neljä viikkoa.

Vastaus

Jokaisella omakotitaloudella on mahdollisuus pidentää sekajäteastian tyhjennysväliä jopa kahdeksaan viikkoon kierrättämällä kaikki kierrätyskelpoiset jätteet ja kompostoimalla biojätteet lämpöeristetyssä kompostorissa tai keräämällä biojätteet erikseen omaan jäteastiaan.

5. **Inkoon – Siuntion Ympäristöyhdisty Ry** on mielipiteessään pitänyt jätetaksan hintojen nousua ymmärrettävänä. Kustannusten kohotessa on tärkeää kehittää uusiutuvan energian tuotantoa myös paikallisesti. Lisäksi mielipiteen antaja muun muassa ehdottaa, että jokaisella jäteasemalla ja ekopisteessä olisi keräysastiat myös muoville ja kartongille sekä tekstiilijätteelle.

Vastaus

Jätehuollosta ja kierrätyksestä ehdotettua välitetään myös jäteyhtiölle ja otetaan mahdollisuuksien mukaan huomioon jatkossa.

6. EE (Hankoo) on ruotsinkielisessä mielipiteessään todennut, että hänellä ei ole huomautettavaa taksasta. Muistuttaja on ehdottanut tarkempaa määritelmää siitä, mitä jätettä saa viedä sekajättepisteeseen. Hän on kertonut, että hänen käyttämä sekajättepiste väärinkäytetään usein.

Vastaus / Svar

Jätehuoltomääräysten 9 §:ssä on määritelty mitä sekajättepisteeseen saa viedä ja 19 §:ssä mitä ei saa laittaa sekajätteeseen. Sekajättepisteiden väärinkäytön vähentämiseksi jäteyhtiöllä ja jätehuoltoviranomaisella on muita keinoja, mutta väärinkäytön kuriin saaminen suosituilla pisteillä on haastavaa. Mielipiteessä esitetyt ehdotukset välitetään jäteyhtiölle.

Vad som får föras till en blandavfallspunkt definieras och bestäms i 9 § i avfallshanteringsföreskrifterna. Vad som inte får läggas i blandavfallet definieras och bestäms i 19 §. Avfallsbolaget och avfallshanteringsmyndigheten har andra verktyg för att minska på missbruket av blandavfallspunkterna, men att få stopp på missbruket vid de populära punkterna är utmanande. De i åsikten framförda förslagen vidarebefordras till avfallsbolaget.

7. FF (Porvoo) on mielipiteessään pyytänyt vapautusta jätehuollosta.

Vastaus

Taksaan ja jätehuoltomääräyksiin ehdotetut muutokset eivät vaikuta jätelain mukaiseen velvollisuu-teen kuulua kunnalliseen jätehuoltojärjestelmään.

8. GG (Askola) on mielipiteessään pyytänyt, että perusmaksua määrätessä otettaisiin huomioon kulttuurihistorialliset arvot. Jos rakennus on asuinkelvoton, mutta sijaitsee esim. RKY-alueella (valtakunnallisesti merkittävä rakennettu kulttuuriympäristö) ja/tai on valtioneuvoston suojelukohde, perusmaksulle ei ole perusteita.

Vastaus

Taksaan ja jätehuoltomääräyksiin ehdotetut muutokset eivät koske perusmaksun määräämistä. Ehdotus otetaan mahdollisesti huomioon tulevaisuudessa, jos perusmaksun määräämisen perusteita muutetaan.